

RAZISKAVE • V Ortopedski bolnišnici Valdoltra sklenili čezmejni Interreg projekt IMBI o moči bakteriofagov

Temelj za nov način zdravljenja sklepnih okužb

V Ortopedski bolnišnici Valdoltra (OBV) so konec minulega tedna sklenili dve leti trajajoči čezmejni Interreg projekt IMBI: Diagnostika okužb sklepnih protez z inovativnimi metodami na osnovi bakteriofagov. Izsledki tega in dveh drugih projektov, v katerih sodeluje OBV, tlakujejo znanstveno podlago za novi način zdravljenja okužb sklepnih protez s pomočjo bakteriofagov v primerih, ko antibiotiki odpovedo.

• JASNA ARKO

O zdravilni moči uporabe bakteriofagov so v OBV zadnja tri leta zbrali veliko znanstvenih podatkov, priznava prof. dr. Andrej Cör, vodja raziskovalnega oddelka OBV in vodja Interreg projekta IMBI.

Na poti novega načina zdravljenja

Bakteriofagi oziroma fagi bi bili lahko v prihodnosti ključni za zdravljenje bakterijskih

okužb pri ortopedskih bolnikih, ko se po vstavitvi umetnega sklepa pojavi okužba, ki je nekateri antibiotiki ne zmorejo pozdraviti, ker so nanje bakterije že odporne. OBV se kot partnerka v več projektih temu intenzivno posveča.

Projekt IMBI Diagnostika okužb sklepnih protez z inovativnimi metodami na osnovi bakteriofagov se je začel januarja leta 2020 in je bil sofinanciran v okviru Programa sodelovanja Slovenija-Italija 2014-2020 iz sredstev

Evropskega sklada za regionalni razvoj in nacionalnih sredstev, OBV pa vodilna partnerka. Sodelovali so še Fakulteta za kemijo in kemijsko tehnologijo Univerze v Ljubljani, JAFRAL Biotehnoške raziskave in razvoj, International Centre for Genetic Engineering and Biotechnology iz Trsta in Paladin - Dott. Dino Paladin iz Benetk.

Nad okužbe z bakteriofagi

“Z izidi projekta smo zelo zadovoljni. Oblikovali smo načrt sodelovanja partnerjev v prihodnje,” pravi prof. dr. Cör.

Kot poudarja, je okužba sklepnih protez velik problem za bolnika in za zdravstveni sistem. Kaj je k novim spoznanjem prispeval projekt IMBI? “Konkretno je projekt IMBI pokazal, da lahko s pomočjo bakteriofagov diagnozo okužbe sklepane proteze potrdimo bistveno hitreje in zanesljiveje kot s klasičnimi mikrobiološkimi metodami.”

Hkrati OBV v okviru drugega projekta, ki sočasno poteka, s pomočjo modela poskusa na živalih prav tako intenzivno raziskuje možnost zdravljenja tovrstnih okužb s pomočjo bakteriofagov. Ob tem sogovornik dodaja: “Glede na to, da postaja rezistenca na antibiotike velik globalni problem, so bakteriofagi ena od možnih rešitev. Tako si prizadevamo z raziskovalnim delom postaviti temelje, na podlagi katerih bomo odločevalce lahko zaprosili za dovoljenja, da pričnemo z zdravljenjem takih bolnikov zlasti, ko bodo antibiotiki ne-močni.”

Partnerji pravkar sklenjenega čezmejnega projekta IMBI bodo sodelovali še naprej s ciljem vpeljati zdravljenje sklepnih okužb z bakteriofagi takrat, ko antibiotiki odpovedo, so med drugim sklenili ob koncu projekta minuli petek in se spomnili tudi prvega srečanja januarja leta 2020.

Izmenjava znanja in bakteriofagov

Koristna pridobitev IMBI projekta je tudi vzpostavljena mreža partnerjev, ki si zdaj izmenjujejo bakteriofage in gradijo knjižnico bakteriofagov.

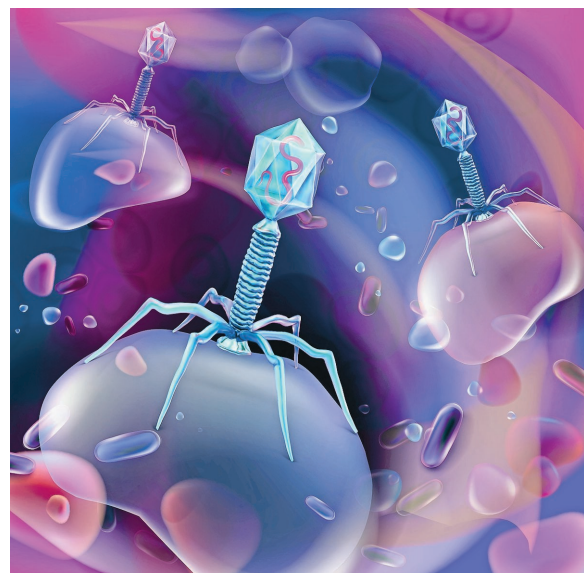
gov. “Ob izolaciji novega bakteriofaga je tako slednji na voljo vsem. Glede na to, da bakteriofagov ni mogoče patentirati, je vsak takšen, na novo izoliran in dokumentirani bakteriofag izjemno pomemben za pripravo končnih

koktajlov bakteriofagov, s katerimi bomo lahko zdravili okužbe. Prizadevamo si, da bo OBV postala center za napredne klinične raziskave na področju bakteriofagov v tem delu Evrope,” sklene prof. dr. Andrej Cör.

Prof. dr. Andrej Cör
vodja Interreg projekta IMBI

“Konkretno je projekt IMBI pokazal, da lahko s pomočjo bakteriofagov diagnozo okužbe sklepane proteze potrdimo bistveno hitreje in zanesljiveje kot s klasičnimi mikrobiološkimi metodami.”

Skica bakteriofagov, ki je nastala v sklopu projekta.

LJUBLJANA • Zaživela Zveza organizacij pacientov Slovenije

Bolniki želijo, da bi bil njihov glas bolj slišan

Več kot 20 organizacij bolnikov meni, da bodo združene močnejše. Zato so včeraj ustanovile Zvezo organizacij pacientov Slovenije, za predsednico zveze pa izbrale predsednico združenja Spominčica Štefanijo Lukič Zlobec. Namen zveze bo zagovarjati glas bolnikov, je poudarila Lukič Zlobčeva.

• “Naš namen je voditi dialog in skupaj z deležniki izboljševati razmere,” je pojasnila. Prepričana je, da bodo skupaj lažje spregovorili v imenu pacientov. Verjame v moč dialoga, ki po njenem mnenju edini lahko pripelje do rezultatov.

Zdaj so posamezna društva, ki delajo v korist pacientov, po njenih besedah razdrobljena, nimajo ne denarja ne prostorov za delo niti pravega sogovornika, na katerega bi se lahko obrnila s svojimi pre-

dlogi. V okviru zveze pa jim bo po njenem mnenju veliko lažje uresničevati naloge in cilje.

Za bolj kakovostne in dostopne zdravstvene storitve

Zveza si bo prizadevala za večjo kakovost in boljše dostopnost zdravstvenih storitev, za večjo varnost pacientov in uvedbo novega sistema za upravljanje kakovosti zdravstvenih storitev in varnosti pacientov. Po

mnenju zveze je treba skrajšati čakalne vrste in povečati enakopravnost pacientov, ki bi morali biti bolj osveščeni in opolnomočeni glede svojih pravic in dolžnosti.

Zveza se bo nadalje zavzemala za uvedbo nekrivdne odškodninske odgovornosti za škodo pacientom, za ureditve zakonske podpore pri delovanju pacientov in za digitalno preobrazbo zdravstva.

Pri svojem delu želi sodelovati z vsemi osrednjimi deležniki v zdravstvu, tako denimo z ministrstvom za zdravje, Zavodom za zdravstveno zavarovanje Slovenije, Nacionalnim inštitutom za javno zdravje in Agencijo za zdravila in medicinske pripomočke. Napoveduje pa tudi, da

se bo vključila v Evropski forum pacientov (EPF).

Želijo si poseben zakon

Zveza je na ustanovni skupščini sprejela sklep, da na ministrstvo pošlje pobudo za pripravo zakona o spodbujanju delovanja, opolnomočenja in vključevanja pacientov in njihovih združenj na področju zdravja. Zakon bi denimo določil, da se zveza financira tudi iz državnega proračuna in proračuna zdravstvenih zavarovalnic.

Zveza je ustanovilo več kot 20 društev in združenj pacientov, med katerimi so poleg Spominčice denimo Zveza slovenskih društev za boj proti raku in Društvo za zdravje srca in ožilja Slovenije. • STA

Zveza se bo zavzemala tudi za povečanje enakopravnosti pacientov, ki bi morali biti bolj osveščeni in opolnomočeni glede svojih pravic in dolžnosti.